

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Οι συνέπειες από την κυριαρχία της εικόνας είναι:

- Υποβάθμιση του λόγου
- Σύγχυση της πραγματικότητας με την αναπαράστασή της
- Ρευστότητα στην πρόσληψη της αλήθειας
- Απώλεια χρόνου και εσωτερικής ενδοσκόπησης
- Αδυναμία κατανόησης αφηρημένων εννοιών
- Αδυναμία συγκράτησης στη μνήμη των ταχύτατα εναλλασσόμενων εικόνων
- Αδυναμία κριτικής συσχέτισης της εικόνας με τη σημασία της.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο τίτλος του κειμένου είναι σύντομος, απλός και υπάρχει σ' αυτόν η συνυποδηλωτική χρήση της γλώσσας. Είναι ελλειπτικός ως προς το ρήμα και γίνεται χρήση ενός ξενόγλωσσου όρου (pixel) με ελληνικούς χαρακτήρες.

Επικοινωνιακή λειτουργία: Ελκύει το ενδιαφέρον κάθε τύπου και ηλικίας αναγνώστη, γιατί λόγω της ελλειπτικότητας και της παρουσίας του ξενόφερτου όρου δημιουργεί απορία και ενδιαφέρον να αναγνωστεί το κείμενο που αναφέρεται στον κόσμο των μικρών εικονοστοιχείων.

Νοηματική λειτουργία: Ο τίτλος νοηματικά έχει άμεση σύνδεση με το κείμενο, γιατί σ' αυτό αναλύεται η απόλυτη κυριαρχία της ψηφιακής εικόνας στη σημερινή εποχή (1^η§), τα αίτια επικράτησής της (2^η§), οι συνέπειες (3^η – 5^η§) και το τελικό συμπέρασμα της συντάκτριας για το μέλλον του λόγου σε σχέση με την εικόνα (6^η§).

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Στο συγκεκριμένο χωρίο η σύνδεση των προτάσεων γίνεται με **υπόταξη** και μάλιστα με **διαδοχική υπόταξη**. Αυτό αποδεικνύεται από την ακολουθία της κύριας πρότασης στην πρώτη περίοδο λόγου «Υπάρχει συνεχώς ένα πέλαγος οπτικής πληροφορίας» με μια δευτερεύουσα αναφορική που την προσδιορίζει «όπου κολυμπάμε ανίκανοι» και η οποία ακολουθείται από την δευτερεύουσα βουλητική «να δραπετεύσουμε από τους σαγηνευτικούς λαβυρίνθους του» που λειτουργεί ως αντικείμενο στην προηγούμενη πρόταση. Αντίστοιχες συνδέσεις της κύριας με δευτερεύουσες που αλληλεξαρτώνται συντακτικά υπάρχουν και στην δεύτερη περίοδο λόγου.

Το **ύφος** που δημιουργείται με αυτή την σύνδεση είναι ενός λόγου πυκνού σε νοήματα και τεκμηρίωση, με βάθος νοημάτων. Άρα, το ύφος θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σύνθετο, πολύπλοκο και άρα δυσνόητο για τον μη εξοικειωμένο αναγνώστη.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Το ποίημα θίγει με σύντομο και αποτελεσματικό τρόπο την ωραιοποίηση και εξιδανίκευση της πραγματικότητας που προβάλλεται μέσα από τις διαφημίσεις. Αυτό το επιτυγχάνει με όπλο την ειρωνεία γι' αυτές που εκφράζεται με τις παρενθέσεις (παρά μόνο για να πάρει παυσίπονο), (εκτός κι αν έχει κακοσμία), με τις πολλαπλές επαναλήψεις της λέξης «κανείς». Έτσι καυστικά το ποιητικό υποκείμενο στηλιτεύει αυτόν τον ιδανικό κόσμο συντροφικότητας «κανείς δεν είναι μόνος», μακροζωίας «κανείς δεν πεθαίνει», χαράς - «αισιοδοξία» ο τίτλος του ποιήματος - χωρίς κανένα δυσάρεστο συναίσθημα φόβου και ανασφάλειας «κανείς δεν . . . στις διαφημίσεις». Ακόμα και το τέλος του ποιήματος «Όλα πάνε καλά» λειτουργεί σαν σλόγκαν διαφημιστικό.

Ο/η μαθητής /τρια ανάλογα με τις προσλαμβάνουσες του μπορεί να δώσει ποικίλες ερμηνείες αιτιολογώντας αυτήν την απόδοση της πραγματικότητας. Αρκεί αυτό που θα επιλέξει να είναι τεκμηριωμένο.